

De Veerponten (1)

Al vele honderden jaren bestaan er veerverbindingen tussen de provincies Gelderland en Noord-Brabant. Met roeiboten en veerponten zijn mens en dier al die tijd naar de overkant gebracht. Zonder hulp daarvan zou het verkeer tussen de dorpen en stadjes, aan weerszijden van de Maas gelegen, niet mogelijk zijn geweest.

Al sinds onheuglijke tijden zijn in ons waterrijke land verbindingen onderhouden door middel van overzetveren. Niet iedereen kon zomaar een dergelijke dienst beginnen. Oorspronkelijk was het veerrecht voorbehouden aan de Duitse koningen

en keizers, die tijdens de middeleeuwen de hoogste gezagsdragers in onze streken waren. Uit een wet van keizer Frederik Barbarossa van 1158 blijkt dat dat een gevolg was van het recht dat deze vorsten hadden op de bevaarbare stromen en rivieren.

Zij gaven dit recht weer door aan hun leenmannen, de graven en hertogen. Al voor 1300 wordt er in de rekeningen van de Graaf van Gelre een veer genoemd bij Alphen aan de Maas. Deze gaven op hun beurt het recht weer door aan anderen. Zo kon het veerrecht langs de grote rivieren in handen komen van regionale en lokale heren. Later werd het recht verpacht.

De veerpont naar Oijen behoorde rond 1700 bij de bezittingen van de kasteelheer van Oijen, Herbert Vermeulen. Bij een rechtszaak in 1701 zien we dat er dan een overzetveer is bij de Griffelingse sluis. Dat zal ergens geweest zijn waar nu nog de veerpont Alphen-Oijen dagelijks heen en weer vaart. Een zekere Robbert van Herrewaarden maakt dan problemen op het "kantoor"

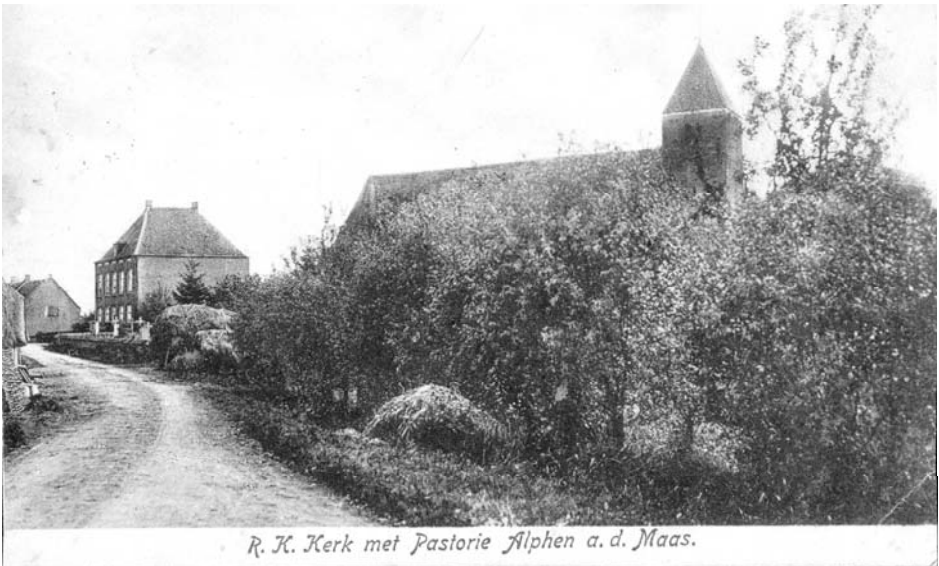
omdat hij met zijn paard overgezet wil worden. Maar het is volgens de veerman Van Emont te laat. Van Herrewaarden wil dan zelf met zijn paard door het water rijden maar krijgt daarvoor geen toestemming. Er worden grote woorden geroepen en met drank gegooid. Voor deze gebeurtenis wordt 400 gulden boete geëist.

De pastorie (nu Thomashuis)

De pastorie staat er nu zo'n 150 jaar en hoort daarmee tot de oudste gebouwen van Alphen.

Pastoor Jurgens kreeg in 1866 van aartsbisschop Zwijsen toestemming om het huis in de Kerkstraat, waar Jan Smits het beroep en tapper of kroegbaas uitoefende te kopen. Bij dit huis is een zogenaamde beugelbaan, "hetwelk niet zeldzaam tot stoornis van den godsdienst plaatsgrijpt". Het huis moet wel worden afgebroken.

In februari wordt een bouwtekening afgekeurd. "De pastoorswoning behoort ingericht te worden overeenkomstig den stand der gemeente. Zoo mag men in een dorpsparochie welke slechts ruim 700 communicanten telt, geen gebouw optrekken zooals men zou behooren te doen in eene der voorname plaatsen van het Diocees. Alle uiterlijke luxe moet daarbij vermeden worden en wat het overige plan betreft, schijnt het mij veel te groot toe voor eene gemeente waar nimmer twee Kapelaans zullen geplaatst worden. ... Een spreekkamer voor Alphen is zeker voldoende. ... Ik wil gaarne aan Alphen een goede Pastorij bezorgen, want nergens is meer behoefte voor een goede Pastoorswoning als te Alphen." Aldus de brief van aartsbisschop J. Zwijsen.

R. K. Kerk met Pastorie Alphen a. d. Maas.

Na ruim een jaar bouwen is in 1868 de pastorie in gebruik genomen. Tot die tijd was de pastorie gevestigd in het pand aan de Kerkdijk nr. 4.

Tiona Verhoeff uit Dreumel werkt momenteel in het Thomashuis dat gevestigd is in de pastorie. Zij stuurde ons een fotootje met een naam en een jaartal die geschreven staan op een balk op de zolder. Daarmee konden wij achterhalen dat in het jaar 1911 de leidekker Theodorus van de Laar uit Uden hier werkzaam is geweest. Op foto's uit de dertiger jaren is het torentje met de klok op de pastorie nog niet te zien. Ook in het jaar 1965 is de pastorie nog eens grondig verbouwd.

Oplossing zoekplaatje Boom planten.

Van dit zoekplaatje kregen we al snel oplossingen, die allemaal wezen in de richting van de familie De Leeuw- van de Geijn. Staande van links naar rechts de volwassenen Meester van de Geijn (uit Puiflijk), Hein de Leeuw, zijn vrouw Jet (de Leeuw-van de Geijn), Silvia (Herkerath-van de Geijn) en helemaal rechts een (nog) onbekende. De man met hoed, die het boompje vasthoudt, is Jan (van Christ) de Leeuw. De kinderen zouden de drie jongens Albert, Geert en Gijs de Leeuw kunnen zijn. De plaats waar de foto werd genomen lijkt de Heuvelstraat richting dijk, waar een boomgaard werd aangeplant.

Dochter Marije uit het gezin De Leeuw-van de Geijn, kan zich grotendeels vinden in deze reactie, maar denkt zeker te weten dat de foto in Puiflijk is genomen op het perceel De Engel. Ze meent ook dat deze foto in een tijdschrift heeft gestaan. Mogelijk komt hij als zodanig nog eens tevoorschijn. Van de drie jongens op dit fotootje zou de voorste (met het mutsje) Albert zijn, de andere twee horen niet bij dit gezin.

Niet helemaal opgelost, maar wel al veel meer informatie! Bedankt daarvoor.

Oplossing zoekplaatje Koninginnedag 1950

Het zoekplaatje in onze jubileumnieuwsbrief leverde nog wat verbeteringen en aanvullende informatie op. Nummer 2 is mogelijk Arnold Hol, 4 niet Coby van Rossum maar Jan Gradussen.

Nummer 6 niet Gerrit van Dijk maar Han (van Christ) de Leeuw en 7 niet Jan van Schaijk maar Toon de Leeuw (van de burgemeester). Nummer 9 Thé van der Velden en 10 Jan Janssen (de schoenmaker). Nummer 14 is Harrie (van Drikus) de Leeuw. Bedankt voor deze aanvullingen!

Grappig is ook dat er een foto bleek te bestaan die is genomen aan de andere kant van deze wagen met muzikanten. Op onze site alphenaanemaas.com hebben we deze ook opgenomen. Daarop zijn te zien: Frans van Lent, Wim van Schaijk, Gerrit de Leeuw, Rinus Gremmen, Hans Janssen en Louis van de Pol.

Zoekplaatje Misdienaars?

Al honderd keer hebben we op deze plaats de aandacht gevraagd voor een foto met personen waarvan wij de naam niet wisten. Elke maand is het weer lastig om een geschikt plaatje daarvoor te vinden. Foto's waarvan we heel weinig weten zijn soms gewoon te oud, zodat niemand meer echt iets kan terug kennen op de foto. Maar soms komt zo'n plaatje dan nog ergens uit een doos met oude foto's tevoorschijn met de namen op de achterkant!

Op deze foto staat aan de achterkant de datum 13 mei 1973. De afgebeelde personen zijn dus zeker wel de vijftig gepasseerd, maar zouden zich nog moeten herkennen. Wij denken dat dit groepje een dagje op stap is geweest met een "misdienaars reisje", maar ook daar horen we graag meer over. Mogelijk heeft iemand andere oude foto's die in deze rubriek passen. Wij horen het graag zodat we elkaar kunnen helpen.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425
Johan de Jong tel. 56 1557

email: wham@alphenaanemaas.com
www.alphenaanemaas.com